

विद्या भवन बालिका विद्यापीठ

शक्ति उत्थान आश्रम लखीसराय

विषय संस्कृत 2 जून 2020

वर्ग सप्तम राजेश कुमार पाण्डेय

1. एकपदेन उत्तरत -

(क) आर्यभटः कस्य विश्व विधालयस्य कुलपतिः आसीत् ?

(ख) आर्यभटस्य प्रथम पुस्तकस्य नाम किम् आसीत् ?

(ग) पृथ्वी कुत्र परिभ्रमति ?

(घ) सूर्यसिद्धान्त कस्य रचना आसीत् ?

(ङ) भारतस्य प्रख्यात खगोलशास्त्र महोदयस्य किम् नाम आसीत् ?

2. सन्धि - विच्छेदं कुरुत -

(क) केन्द्रोपरि .....

(ख) इदमपि .....

(ग) उपलभ्यते .....

(घ) श्रेष्ठमासीत् .....

(ङ) इत्यादय .....

3. हिन्दीभाषया अनुवादः कुरुत -

आर्यभटस्य द्वितीय पुस्तकं 'सूर्यसिद्धान्त' अपि आसीत्।

अस्मिन् पुस्तके दिवारात्रयोः गणनाया क्रम निर्दिष्टः आसीत्।

सः सूर्यग्रहणस्य चन्द्रग्रहणस्य च प्रथमतया वैज्ञानिक व्याख्यां प्रस्तुतवान्।

अस्माकं प्राच्य ऋषिः परम्परायाः श्रेष्ठ वैज्ञानिकस्य आर्यभटस्य खगोलविज्ञान क्षेत्रे योगदानम् अविस्मरणीयम्।

